

OBSAH

PŘEDMLUVA	1
VYSVĚTLIVKY SYMBOLŮ	7
ÚVOD	9
1 VYMEZENÍ DIDAKTIKY BIOLOGIE	11
1.1 Vymezení didaktiky biologie	12
1.2 Transformace obsahu v kurikulum: mezi oborem, výukou a žákem	14
1.2.1 Model transformace obsahu v komunikačně pojaté didaktice biologie	17
1.3 Pojetí výzkumu a teorie v didaktice biologie v kontextu obecné didaktiky	20
1.3.1 Teorie a výzkum v didaktice biologie v kontextu oborových didaktik: opora pro vzdělávací praxi a přípravu učitelů	23
1.4 Didaktika biologie v kontextu příbuzných a spolupracujících oborů: mezi teorií a praxí	29
1.4.1 Didaktika biologie jako spojnice mezi vědním oborem a vyučovacím předmětem	38
1.5 Stručný vývoj pojetí didaktiky biologie v součinnosti s obecnou didaktikou	40
2 ZÁKLADNÍ KATEGORIE VYUČOVACÍHO PROCESU	49
2.1 Vymezení základních kategorií vyučovacího procesu	50
2.2 Základní koncepce/modely vyučování	54
2.3 Učitelovo pojetí vyučování	63
2.4 Pojetí výuky učitele biologie	65
3 CÍL VYUČOVÁNÍ	69
3.1 Členění vyučovacích cílů	70
3.2 Operacionalizace vyučovacích cílů	77
3.3 Taxonomie vyučovacích cílů	79
4 OBSAH VYUČOVÁNÍ	95
4.1 Obsah: kurikulární vymezení	96
4.2 Obsah a jeho didaktická transformace	101
4.2.1 Ontodidaktická transformace obsahu	103
4.2.2 Psychodidaktická transformace obsahu	108
4.2.3 Kognitivní transformace obsahu	110
4.3 Didaktická transformace obsahu v biologii	114
5 METODY VYUČOVÁNÍ	131
5.1 Vymezení pojmu vyučovací metody	132
5.2 Volba vyučovacích metod	134

5.3 Třídění: klasifikace vyučovacích metod	137
5.4 Vybrané vyučovací metody a možnosti jejich aplikace ve výuce biologie	142
6 ORGANIZAČNÍ FORMY VYUČOVÁNÍ	153
6.1 Vymezení pojmu organizační formy	154
6.2 Třídění: klasifikace organizačních forem	155
6.3 Vybrané organizační formy a možnosti jejich aplikace ve výuce biologie	164
7 MATERIÁLNÍ DIDAKTICKÉ PROSTŘEDKY	173
7.1 Vymezení materiálních didaktických prostředků	174
8 PODMÍNKY VYUČOVÁNÍ	191
8.1 Vnější podmínky	194
8.2 Vnitřní podmínky	195
9 VÝSLEDKY VYUČOVÁNÍ	197
9.1 Diagnostika porozumění učivu	199
9.2 Zjišťování výsledků ve vyučování	200
9.3 Zjišťování výsledků ústním zkoušením	202
9.4 Zjišťování výsledků písemným zkoušením	203
9.4.1 Didaktický test	207
9.4.1.1 Taxonomie didaktických testů	207
9.4.1.2 Vlastností didaktických testů	209
9.4.1.3 Typy testových položek	210
9.4.1.4 Hodnocení testů	216
10 AKTÉŘI VYUČOVACÍHO PROCESU	219
10.1 Součinnost aktérů ve vyučování: učitel a žák	221
10.2 Aktéři ve vyučování biologie: žáci	232
10.3 Učitel biologie: regulovaná profese	235
ZÁVĚR	241
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	243
REJSTŘÍK POJMŮ	269
PŘÍLOHY	277

Autorky jednotlivých kapitol:

Zdeňka Chocholoušková:

Předmluva, Úvod, 1, 2.4, 3, 4.3, 5.4, 6.3, 7, 8, 9, 10.2, 10.3, Závěr

Lenka Hajerová Müllerová:

Předmluva, Úvod, 1, 2.1, 2.2, 2.3, 3, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 7, 8, 9, 10.1, 10.3, Závěr